

Պարույր Սևակ

Երևանին

Ա

Նա փոխվում է ամեն վայրկյան՝
Արբունքահաս պատանու պես,
Ե՛վ դեռ մանուկ, և՛ առնական,
Արբունքահաս պատանու պես:
Երեկ՝ խաղում փռչիներում,
Լվացվում է այսօր նա, տե՛ս,
Հայելակերպ ավագանում
Արբունքահաս պատանու պես:
Ինքն իր աչքում երեկ տգեղ,
Ինքն իրենից դժգոհ այնպես,
Հիմա հրճվում է իրենով՝
Արբունքահաս պատանու պես:
Արբունքահաս պատանու պես
Նոր է միայն նա կյանք մտնում,
Նա ինքն իրեն նոր է գտնում
Արբունքահաս պատանու պես:
Բայց և հիմա պա՛րզ է այնպես
Նրա գալիքն ու ապագան՝
Երբ որ դառնա նա առնական
Արբունքահաս պատանու պես:

Բ

Սա պատմելու բան չէ,
Սա զգալո՞ւ բան է...
Ա՛խ, ինչքա՛ն է տանջել
Ինձ իմ Երևանը:
Շենքերին ես նայում,
Պալատներին վսեմ,
Եվ ուզում ես անվերջ
Խոսե՛լ, խոսե՛լ, խոսե՛լ:
Եվ ուզում ես խոսել
Ինչ-որ ուրի՛շ ոճով,
Բայց կորչում է ասես
Հայերենը քո ճով:
Մի «չքնաղ» է մնում.
Մի «հոյակապ», մի «պերճ»,
Մի մեծ «չնաշխարհիկ»,
Մի «վեհ» փոքրիկ և՛ վե՛րջ:
Ու ծով հիացումը
Քարանում է, լռում:
Քարանում է այնպես,
Ինչպես հեքիաթներում:
Լեզուդ համբանում է,
Լոկ հայացքդ է խոսում,
Կարծես մոռանում ես
Քո մայրենի լեզուն...
Սա պատմելու բան չէ,
Սա զգալո՞ւ բան է:
Դրա համար պիտի
Տեսնել Երևա՛նը:

Գ

Քաղաքամերձ անտառն իր կանաչին
Դանդաղ և աննկատ
Դեղին ոսկեթել է ընդելուզում:
Նորքի կտուրներին դդում ու չիր
Արեգակի վերջին
Լիցքերն են ծուլորեն կորզել ուզում:
Ցածում՝
Արարատյան տաք հովտի մեջ,
Հորդ անձրևից հետո, Երևանն է շողում
Աշնանային շոյող արեգակի ներքո:
Եվ կամարնե՛րը կոր,
Եվ լորինե՛րը մայթամերձ
Շողշողում են, զինվում մի նոր կախարդանքով՝
Անձրևաթաց փողոցների հայելու մեջ
Ճանաչելով իրենք իրենց
Ու մնալով խիստ գոհ:
Ցածում Երևանն է,
Որ թռչելով Ջանգուն և անցնելով այն կողմ՝
Կանգ է առել մի պահ,
Որ շունչ առնի, ապա
Նորից ձգվի դեպի Էջմիածին, Փարալի.
Նա՛, որ իր մի ձեռքը Քանաքեռին հպած,
Մյուս թևը իր բաց
Տարածում է դեպի այն լեռը, որ
Հին լեգենդից բացի՝ հայտնի է նոր
Մեր հայկական գերբից:
Երևանն է շողում իբրև հսկա մագնիս,
Իր կողերից կախած բազում նոր ավաններ՝
Փոքրիկ երևաններ,
Որոնք իրար հանդեպ, իբրև հարևաններ,

Նախանձո՛տ չեն, սակայն նախանձախնդի՛ր են.

Ասֆալտ ու տուֆ հագնել,

Երևանի կողքին ինքնավայել կանգնել -

Նրանց համար ահա թե ո՛րն է խնդիրը:

Իսկ այդ ավանների անուննե՛րը խոսում.

Նոր Կիլիկիան ահա,

ահա Արաբկիրը,

Ահա Նոր Արեշը,

Նոր Զեյթունը:

Յուրաքանչյուր ավան

տարբեր մի երկիր է,

Եվ ամեն մի երկիր

Արժանացել հարկի,

Լոկ այստեղ է գտել

վերջին հասցեն,

տունը:

Կարելի է կարծել, որ աշխարհը համայն

Մեղմվել ու փոքրացել

Եվ ձգվելով թովիչ այս քաղաքից՝

Նրա շուրջն է սիրով խմբվել հիմա:

Ի՞նչ է, արտառո՞ց է, զարմանալի՞:

Մի մոռացե՞ք սակայն, որ այս հարցում

Քար զարմանքի բոլոր փակ դռներն է բացում

Տխուր մեր անցյալը -

հին բանալին:

Մինչդեռ նորը, խնդրե՛մ.

Իբրև արվեստագետ և իսկական, և մեծ,

Խոսում է ո՛չ այնքան, որքան ցույց է տալիս.

Երևանն է շողում

Արարատյան բեղուն տաք հովտի մեջ:

Երևանն է շողում
իբրև հսկա՝ մագնիս...

06.VII.1946թ.

Չանախչի